

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
معاونت آموزشی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شماره: ۵۰۰۱۶۷۰.....
تاریخ: ۱۳۸۹/۰۹/۰۹...
پست. دارد.....

رئیس محترم دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی
رئیس محترم دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی ارتش
رئیس محترم دانشگاه شاهد
رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی بقیه ا... (عج)
مدیر عامل محترم سازمان انتقال خون ایران
رئیس محترم انستیتو پاستور ایران
رئیس محترم مرکز آموزشی، تحقیقاتی و درمانی قلب و عروق شهید رجایی

باسلام و احترام،

به پیوست یک نسخه آئین نامه شرح وظایف مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی (EDC) و دفاتر توسعه آموزش (EDO) و نحوه تعامل آنها در دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور مصوب دویست و یکمین جلسه مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۱۸ شورای گسترش دانشگاههای علوم پزشکی جهت اجراء ابلاغ می گردد

دکتر محمد علی محقق
معاون آموزشی

ته شهرک قدس : خیابان سیمای ایران ، بین فلامک و زرافشان ، ستاد مرکزی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی
☎ تلفن : ۸۰-۸۸۳۶۳۵۶
☎ صفحه الکترونیکی معاونت آموزشی: <http://dme.behdasht.gov.ir>
☎ صفحه الکترونیکی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی <http://www.behdasht.gov.ir>
☎ نمابر : ۸۸۳۶۳۹۸۳

آیین نامه شرح وظایف دفاتر توسعه آموزش پزشکی (EDO/EDU) و نحوه تعامل آنها در دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور

مقدمه:

دفاتر توسعه آموزش پزشکی تحت نظر روسای دانشکده‌ها و با هماهنگی مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه به منظور پیشبرد اهداف ارتقاء کیفیت آموزش دانشگاه در هر دانشکده تشکیل شده‌اند.

رسالت:

هدف کلی دفتر توسعه آموزش در راستای تحقق اهداف مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه، بهبود، ارتقا و توسعه کیفیت آموزشی از طریق موارد زیر است:

۱- ارزشیابی در راستای توسعه آموزش در حیطه‌های برنامه، اعضای هیئت علمی و دانشجویان

۲- برنامه‌ریزی و اصلاح برنامه‌های آموزشی

۳- نیازسنجی و سیاست‌گذاری آموزش اعضای هیئت علمی

۴- هدایت اعضای هیات علمی بسوی انجام تحقیق در زمینه آموزش

۵- جلب مشارکت دانشجویان مستعد و علاقه‌مند جهت همکاری

شرح وظایف و محورهای کلی وظایف دفاتر توسعه عبارتند از:

۱- برنامه‌ریزی آموزشی با همکاری گروه‌های آموزشی (ارائه مشاوره و مشارکت در تدوین و بازنگری برنامه‌ریزی آموزشی از قبیل تدوین برنامه آموزشی، طرح دوره، طرح درس)

۲- همکاری در ارتقای توانمندی‌های اعضای هیأت علمی در زمینه‌های مختلف آموزش علوم پزشکی

۳- مشارکت در هدایت، اجرا و نظارت ارزشیابی عملکرد اعضای هیات علمی

۴- ارائه مشاوره در زمینه اجرای روش‌های نوین آموزشی و مشاوره و مطالعه برای توسعه آموزش

۵- مشارکت در هدایت، انجام و نظارت ارزشیابی درونی و بیرونی گروه‌های آموزشی

۶- ارائه مشاوره و مشارکت در زمینه اجرای طرح‌های پژوهش در آموزش (انجام مطالعات کاربردی در زمینه ارتقا و توسعه روش‌های نوین آموزش و ارزشیابی و موضوعات کاربردی در آموزش نظیر تئوری‌های نوین یادگیری مهارت‌های ارتباطی نیازسنجی آموزشی و ...)

۷- مشارکت در انجام نیازسنجی اعضای هیأت علمی و جذب نظرات آنها

۸- تقویت و تجهیز کتابخانه دانشکده و دفتر توسعه با هدف برطرف کردن نیاز اعضای هیأت علمی علاقه‌مند به منابع معتبر و جدید در زمینه آموزش پزشکی

۹- برقراری ارتباط مستمر با دانشجویان مستعد و علاقه‌مند به مباحث آموزش پزشکی و درگیر کردن آنها در فعالیت‌های واحد.

۱۰- شرکت فعال در جلسات شورای آموزشی دانشکده و برقراری ارتباط مداوم با مدیران گروه‌های آموزشی.

ساختار دفتر توسعه آموزش در دانشکده‌ها:

اعضای پیشنهادی جهت عضویت و فعالیت در دفتر توسعه آموزش دانشکده به شرح زیر می‌باشد:

۱- ریاست دانشکده

۲- معاون آموزشی دانشکده

۳- سرپرست دفتر توسعه آموزش

۴- کارشناس دفتر توسعه آموزش

۵- یک نفر نماینده از هر گروه آموزشی

۶- اعضاء هیات علمی علاقمند به همکاری در دفتر توسعه آموزش

اعضای پیشنهادی EDU مراکز آموزشی درمانی:

۱- معاون آموزشی بیمارستان به عنوان مسئول EDU

۲- مدیران گروههای فعال آموزشی بیمارستان

۳- دو یا سه نفر از اعضاء هیات علمی بیمارستان مربوطه (ترجیحاً از اعضاء فعال و علاقمند به آموزش پزشکی) به انتخاب معاون آموزشی بیمارستان

۴- حداقل یک نفر کارشناس (ترجیحاً از کارشناسان فعال آموزشی EDU) به انتخاب معاون آموزشی بیمارستان و با هماهنگی ریاست بیمارستان

ساختار شورای EDO دانشکده:

رئیس و معاون آموزشی دانشکده، مسئول EDU دانشکده و حداقل ۳ نفر عضو هیات علمی علاقمند به امور آموزشی

حداقل کمیته‌های دفاتر توسعه دانشکده‌ها شامل:

• کمیته ارزشیابی

• کمیته برنامه‌ریزی آموزشی

• کمیته آموزش اساتید

• کمیته پژوهش در آموزش

فعالیت‌ها به تفکیک کمیته‌های موضوعی دفاتر توسعه آموزش:

• کمیته ارزشیابی:

هدف:

ارتقای نظام آموزشی از طریق ارزشیابی تمام عناصر این نظام اعم درونداد، فرآیند و برون‌داد و ارتقای کمیت و کیفیت اجرای برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و عرضه خدمات تخصصی به جامعه.

فعالیت‌های مورد انتظار:

۱- انجام پایش دفاتر توسعه آموزش بالینی (EDU) توسط دانشکده پزشکی به صورت سالیانه و ارائه گزارش به مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

۲- همکاری با EDC برای ارزیابی و تجزیه و تحلیل سوالات آزمون‌ها در دانشکده‌ها (هماهنگی با اساتید جهت ارسال به موقع اصل سوالات آزمون و پاسخنامه‌های دانشجویان و کلید پاسخنامه)

۳- مشارکت و همکاری به منظور اصلاح و تدوین فرمهای نظرسنجی از دانشجو، مدیران گروه، همکاران، و خود ارزیابی

۴- مشارکت در تدوین فرمهای ارزشیابی با توجه به نظر اساتید عضو کمیته ارزشیابی

۵- انجام مطالعات کاربردی در زمینه ارتقا و توسعه روش‌های ارزشیابی برنامه‌های آموزشی و سنجش پیشرفت تحصیلی

۶- تشکیل سیستم ارزشیابی مستمر گروه‌های آموزشی و کنترل و پایش عملکرد این سیستم

۷- ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجویان (شاخص‌های ارزشیابی مناسب توانایی‌ها، عملکرد، مهارت‌ها، بررسی مشکلات تحصیلی، افت تحصیلی، موفقیت تحصیلی و...)

۸- تهیه بانک اطلاعات ارزشیابی (سیستم آموزشی و اطلاعات مربوط به فضا، امکانات، تجهیزات، تسهیلات و فعالیت‌های آموزشی، اجرایی و پژوهشی، شاخص‌های آموزشی و تخصصی دانشکده، بالین، درمانگاه، بیمارستان)

۹- مشارکت، همکاری و پیگیری انجام ارزشیابی درونی گروه‌های آموزشی با نظارت EDC

- ۱۰- همکاری در اجرا در جهت بهبود روند ارزیابی بیرونی در گروه‌ها با نظارت EDC
- ۱۱- گزارش شاخص‌های آموزشی دانشکده، بیمارستان و ارائه راهبردهای رفع نواقص احتمالی
- ۱۲- نظرسنجی از اساتید در مورد روند ارزشیابی (برنامه درسی/استاد/آزمون)
- ۱۳- پیگیری انجام صحیح ارزشیابی اساتید در پایان هر ترم تحصیلی
- ۱۴- بررسی و ارائه پیشنهاد جهت اصلاح روند ارزشیابی (برنامه درسی/استاد/آزمون و دانشجویان)
- ۱۵- تهیه بانک اطلاعاتی رزومه اساتید و به روز نمودن آن‌ها در پایان هر ترم تحصیلی
- ۱۶- ارائه مشاوره و مشارکت در برگزاری روش‌های نوین ارزیابی دانشجویان
- ۱۷- مشارکت با مرکز مطالعات دانشگاه در بازنگری فرم ترفیع سالیانه اعضای هیأت علمی
- ۱۸- ارزشیابی اعضای هیأت علمی توسط دانشجویان و ارسال برگه‌های ارزشیابی به مرکز توسعه
- ۱۹- اطلاع رسانی به اعضای هیأت علمی در مورد آئین نامه‌های اداری، ارتقاء و ترفیع سالیانه
- ۲۰- تعیین اهداف کوتاه مدت در راستای فعالیت‌های فوق الذکر و تدوین برنامه عملیاتی سالانه در راستای این اهداف با همکاری EDC
- ۲۱- ارائه گزارش عملکرد و ارزیابی اقدامات انجام شده

• کمیته برنامه ریزی آموزشی:

هدف:

ارتقای کیفیت برنامه های درسی در گروه‌های آموزشی دانشکده و نهادینه کردن روش‌های نوین علمی در فرآیندهای آموزشی

فعالیت‌های مورد انتظار:

- ۱- انطباق محتوی برنامه‌های درسی با نیاز جامعه و وظایف دانشجویان در آینده
- ۲- بررسی و بازنگری برنامه‌های آموزشی موجود
- ۳- ارتقای دانش برنامه‌ریزی درسی در میان اعضای هیأت علمی دانشگاه از طریق مشارکت در برگزاری کارگاه‌های آموزشی چگونگی تدوین طرح درس، نگارش اهداف آموزشی، تهیه لاگ بوک...
- ۴- ارزشیابی طرح درس اساتید و ارائه بازخورد به آنان
- ۵- ارائه پیشنهاد جهت اصلاح طرح درس و بررسی اصلاحات برنامه‌های درسی قبل از اجرا
- ۶- نظارت بر اجرای برنامه‌های آموزشی و ارزشیابی آنها
- ۷- همکاری و پیگیری ارائه طرح درس lesson Plan و طرح دوره course plan
- ۸- بررسی مشکلات برنامه‌های جاری آموزشی و پیشنهاد برنامه های جدید با همکاری گروه‌های آموزشی
- ۹- پیگیری تدوین و نظارت بر اجرای برنامه‌های آموزشی و طرح درس (نظری و بالینی)
- ۱۰- تبیین، حمایت و هدایت اصلاحات آموزشی (اعم از محتوای آموزشی، شیوه‌های تدریس و...)
- ۱۱- مشاوره و هدایت اعضای هیأت علمی در اجرای روش‌های نوین آموزشی و تدریس
- ۱۲- تعیین اهداف کوتاه مدت در راستای فعالیت‌های فوق الذکر و تدوین برنامه عملیاتی در راستای این اهداف با همکاری EDC
- ۱۳- ارائه گزارش عملکرد و ارزیابی اقدامات انجام شده

• کمیته آموزش اساتید:

هدف:

ارتقاء سطح آموزش و رشد و تقویت توانمندی‌های اعضای هیأت علمی در جهت گسترش کیفیت آموزش و تدریس اثربخش.

فعالیت‌های مورد انتظار:

- ۱- مشارکت با مرکز مطالعات دانشگاه در اجرای نیازسنجی، برگزاری و ارزشیابی از کارگاه‌های آموزشی ویژه اعضای هیأت علمی و ارائه بازخورد به این مرکز

۲- نیازسنجی سالیانه اعضاء هیئت علمی جهت برگزاری کارگاه‌های آموزشی مورد نیاز

۳- تحلیل نیازسنجی‌ها و تعیین اولویت‌های آموزشی

۴- اطلاع‌رسانی به موقع به اعضاء هیات علمی جهت شرکت در کارگاه‌ها

۵- جلب مشارکت اعضاء هیئت علمی دانشکده جهت تدریس در کارگاه‌های برنامه‌ریزی شده

۶- همکاری با EDC در تدوین برنامه عملیاتی سالیانه و به روزرسانی صفحه کمیته مربوطه در سایت دفتر توسعه آموزش دانشکده

۷- توسعه توانایی‌های اساتید در زمینه تکنولوژی آموزشی و گسترش روش‌های بهینه و نوین آموزش

۸- اطلاع‌رسانی و تهیه منابع آموزشی جدید مورد نیاز اعضاء هیات علمی و دانشجویان

۹- ارائه گزارش عملکرد و ارزیابی اقدامات انجام شده

● کمیته پژوهش در آموزش:

هدف:

هدف این کمیته ارتقای روش‌های آموزش اثربخش و پالایش نتایج آموزش در عمل و به معنای دیگر در محیط تئوری و بالینی

آموزشی می‌باشد

۱- برگزاری جلسات منظم به منظور بررسی طرح‌های پژوهشی در کمیته پژوهش در آموزش

۲- بررسی، تهیه و اعلام فهرست نیازهای پژوهشی و اولویت‌های پژوهشی در حوزه آموزش

۳- هدایت و تشویق اعضاء هیئت علمی جهت انجام طرح‌های پژوهشی در زمینه آموزش علوم پزشکی

۴- هدایت تحقیقات دانشجویی در زمینه آموزش علوم پزشکی

۵- تدارک برنامه‌های ژورنال کلاب در زمینه مسائل آموزشی

۶- اطلاع‌رسانی در زمینه سایت‌ها و ارتباطات آموزشی

۷- ارتباط مستمر با مرکز توسعه دانشگاه، جمع‌آوری و ارسال طرح‌های تحقیقاتی در زمینه آموزش جهت تصویب و کارشناسی

۸- مشاوره، مشارکت و همکاری در طراحی و اجرای طرح‌های پژوهش در آموزش

۹- مشاوره و مشارکت در اجرای پژوهش‌ها و پروژه‌های مربوط به همایش سالیانه آموزش پزشکی

۱۰- ارائه گزارش عملکرد و ارزیابی اقدامات انجام شده

نحوه تعامل دفتر توسعه آموزش دانشکده (EDO) با مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه (EDC)

۱- کلیه فعالیت‌های دفتر توسعه آموزش دانشکده زیر نظر ریاست دانشکده و در راستای سیاست‌ها و با هماهنگی و نظارت مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه انجام می‌پذیرد.

۲- دفتر توسعه آموزش دانشکده موظف به ارسال گزارش عملکرد به مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه خواهد بود.

۳- جلسات مشترک مرکز مطالعات و توسعه آموزش با دفتر توسعه آموزش بر حسب ضرورت و نیاز تشکیل خواهد گردید.

سایر کمیته‌های پیشنهادی:

● کمیته آموزش پاسخگو:

فعالیت‌های مورد انتظار:

۱- برقراری مسیر تعامل و همکاری آموزشی، پژوهشی و مشاوره‌ای بین گروه‌های آموزشی دانشکده با هدف پاسخگویی به نیازهای سلامت جامعه

۲- تشکیل جلسات منظم با گروه‌های آموزشی به منظور پیشبرد فعالیت‌های ضروری آموزشی بر اساس مشکلات منطقه و اولویت‌های تعیین شده توسط معاونت بهداشتی و درمانی

۳- ترغیب گروه‌های آموزشی به اعمال تغییرات در کوریکولوم‌های آموزشی بر اساس مشکلات منطقه و اولویت‌های تعیین شده با تاکید بر کار در عرصه

۴- ارائه طرح‌های تحقیقاتی و ژورنال کلاب در جهت تقویت شناخت دانشجویان و اعضاء هیات علمی دانشکده با مفاهیم آموزش پاسخگو

۵- برگزاری جلسات متعدد با حضور اساتید، مربیان و دانشجویان دانشکده در خصوص مشکلات برنامه‌های کارآموزی و کارورزی و ارائه راهکار به مرکز مطالعات

• کمیته استعدادها درخشان:

هدف:

شناسایی و ارتقای توانمندی و مهارت دانشجویان مستعد و شکوفایی استعدادهای بالقوه آنان جهت دستیابی به بهترین جایگاه علمی و حرفه‌ای در آینده.

فعالیت‌های مورد انتظار:

۱- همکاری با واحد استعداد درخشان مرکز مطالعات و توسعه در جهت شناسایی و حمایت از دانشجویان استعدادهای درخشان براساس آیین نامه‌های وزارتی در راستای شکوفایی هرچه بیشتر استعدادهای و خلاقیت و تسهیل فعالیت ایشان

۲- شناسایی و تکمیل بانک اطلاعاتی دانشجویان استعداد درخشان دانشکده و معرفی آنان به کمیته استعداد درخشان EDC

۳- فراهم کردن زمینه لازم جهت کسب تسهیلات و امتیازات تخصیص داده شده به استعدادهای درخشان بر اساس مصوبات موجود

ارائه گزارش عملکرد و ارزیابی اقدامات انجام شده

• کمیته جشنواره مطهری:

فعالیت‌های مورد انتظار:

با هماهنگی و نظارت مرکز مطالعات و توسعه:

۱- اطلاع رسانی در زمینه زمان، محورها و شرایط شرکت در جشنواره مطهری

۲- مشاوره، مشارکت و همکاری جهت تهیه و اجرای فرایندهای آموزشی حول محورهای تعیین شده جشنواره مطهری

۳- جمع آوری فرایندها در تاریخ تعیین شده مطابق با فرمت وزارتخانه

این آئین نامه براساس دویست و یکمین جلسه مورخ ۸۸/۱۲/۱۸ شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور

ابلاغ ۱۳۸۹/۹/۹ تدوین و جایگزین آئین نامه‌ها و دستورالعمل‌های قبلی است.